

TENTAMEN

Institution: DFM, Fysik

Examinator: Pieter Kuiper

Datum: 11 januari 2011

Tid:

Plats:

Kurskod: 1FY806

Kurs/provmoment: Termodynamik och statistisk fysik

Hjälpmittel: Öppen bok

Namn: .....

Adress: .....

Personnummer: -

Skriv helst lösningarna på tentan. Skriv ditt namn på eventuella tillägsblad.

Den här tentan har 3 problem.

Lycka till!

	1	2	3	4	5	Summa	Betyg
Inlämnad							
Poäng							

Uppvisat legitimation: Ja Nej

Uppvisat kåreligion: Ja Nej

Tid för inlämning: ..... Tentavaktens signatur: .....

Tabell 1: Några utvalda naturkonstanter:

Namn	Symbol	Värde	Enhet
Ljushastighet	c	$2,998 \cdot 10^8$	m/s
Elementarladdning	e	$1,602 \cdot 10^{-19}$	C
Plancks konstant	h	$6,626 \cdot 10^{-34}$	Js
	$\hbar$	$1,055 \cdot 10^{-34}$	Js
Finstrukturkonstanten	α	$1/137,04$	
Boltzmanns konstant	k_B	$1,381 \cdot 10^{-23}$	J/K
Absoluta nollpunkten		-273,15	°C
Avogadros tal	N_A	$6,022 \cdot 10^{23}$	mol ⁻¹
Gaskonstanten	$R = k_B N_A$	8,314	J/(mol K)
Coulombkonstant	$1/(4\pi\epsilon_0)$	$8,99 \cdot 10^9$	Nm ² /C ²
Elektriska fältkonstanten	ϵ_0	$1/(\mu_0 c^2)$	As/Vm
Magnetiska fältkonstanten	μ_0	$4\pi \times 10^{-7}$	
Elektronens massa	m_e	$9,109 \cdot 10^{-31}$	kg
Protonens massa	m_p	$1,673 \cdot 10^{-27}$	kg
Atomära massenheten	amu	$1,661 \cdot 10^{-27}$	kg
Bohr magneton $eh/2m_e$	μ_B	$9,274 \cdot 10^{-24}$	J/T
Bohr radie	a_0	$5,292 \cdot 10^{-11}$	m
Rydberg	R_∞	13,606	eV
Hastighet av ljud i luft vid 1 atm och 20°C	v_s	343	m/s
Referensintensitet för ljudnivå	I_0	$1,0 \cdot 10^{-12}$	W/m ²
tyngdkraftens acceleration	g	9,81	m/s ²

Problem 1. Om man komprimerar en gas, ökar dess temperatur. Varför? When a gas is compressed, its temperature goes up. Why?

a) Give here your reasoning from macroscopic thermodynamics. Ge här en förklaring utifrån makroskopisk termodynamik (1p)

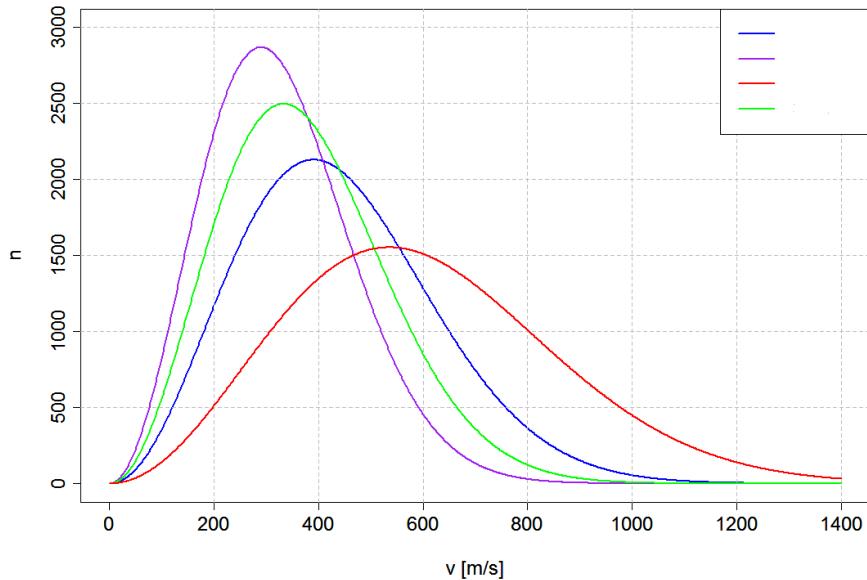
Lösning:

b) Give here an explanation from microscopic physics. Ge här en förklaring utifrån mikroskopisk fysik. (1p)

Lösning:

Problem 2. Figuren nedan visar antalen gasmolekyler med farten v hos fyra olika gaser (butan C_4H_{10} , syrgas O_2 , koldioxid CO_2 och ammonia NH_3) vid en viss given temperatur.

The figure below shows the numbers of molecules with speed v of four different gases (butane C_4H_{10} , oxygen O_2 , carbon dioxide CO_2 and ammonia NH_3) at some temperature.

a) Vilken kurva hör till vilken gas? Svaret måste motiveras. Which curve belongs to which gas? Explain your answer. (1p)

Lösning:

b) Vilken är temperaturen? What is the temperature? (1p)

Lösning:

Problem 3. Betrakta en viss mängd argongas vid ett tryck på 3,0 bar, vid en volym på 200 cm^3 och vid en temperatur på 100°C (tillstånd A). Betrakta två olika sätt att komma till tillstånd B (en volym på 600 cm^3 och samma temperatur). Det första sättet är längs en isoterm. Det andra sättet är en isobar expansion till ett tillstånd C följd av en isokor till tillstånd B.

a) Beräkna ändringen i inre energi, värmearbitaget med omgivningen och arbetet på gasen för de tre olika stegen $A \rightarrow B$, $A \rightarrow C$ respektive $C \rightarrow B$. Ge samtliga svar i enheten J. (3p)

Lösning:

b) Härled en ekvation som binder samman alla ΔQ och alla ΔW som förekommer i detta problem. Visa att ekvationen stämmer överens med de numeriska värden som du fick i a). (1p)

Lösning: